

Pracovní list

Předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Opakování vzdělávacího celku: Lidská sídla

Než se vydáme do přírody

Klíště obecné se řadí mezi roztoče a cizopasníky a je příbuzné pavoukům. Je nechvalně známé jako častý přenašeč nemocí, které mohou způsobit vážné zdravotní následky. Jednou z nejzávažnějších je virové onemocnění klíšťová encefalitida neboli klíšťový zánět mozku.

S klíštětem se můžeme setkat kdekoli ve volné přírodě. Jeho domov je tráva či keře do jednoho metru výšky. Klíšťata se vyskytují na okrajích cest, různých stržích, prohlubnách v terénu i na březích vodních toků a ploch.

Klíšťata jsou aktivní v teplých měsících. Vrchol jejich aktivity lze očekávat v období od května do srpna, vždy však záleží na počasí a teplotě. Živí se sáním krve na savcích. Klíšťata přenášejí encefalitidu a lymfskou boreliózu. Tato závažná onemocnění poškozují klouby a srdce, zasahují nervový systém a mohou vést k ochrnutí. Před encefalitidou chrání očkování.

Při pobytu v přírodě se doporučuje nosit vhodné oblečení - pevné boty, dlouhé kalhoty. Před pohybem v přírodě je vhodné se nastříkat odpuzovačem hmyzu - repelentem. Při návratu si prohlédneme celé tělo a kontrolu zopakujeme při osobní hygieně včetně intimních míst a vlasů. Klíště se nejčastěji přisaje v podkolenních jamkách, v tříselech, za ušima, v intimních partiích.

Místo, kde je přisáté klíště vydesinfikujte. Pomocí pinzety lehce s klíštětem hýbáme ze strany na stranu. Po odstranění klíštěte místo vydezinfikujeme. Po dobu tří týdnů sledujeme místo přisání, zda se neobjeví příznaky závažného onemocnění (zarudnutí, zvětšování kolem vpichu, zvýšená teplota, únava).

Po přečtení textu vyber správné možnosti

Klíště patří mezi *bezobratlé živočichy / je to obratlovec*

Je to *vnější /vnitřní* cizopasník

Klíště se živí *mšicemi / krví*

Klíšťata nejčastěji číhají *na kamenech a slunci / ve stínu, ve vysoké trávě*

Klíště se nejčastěji přisává *do chodidel, pod nehty / do podpaží, pod kolena*

Nakažené klíště může na člověka přenést *cizopasníky / nakažlivé choroby*

Klíšťovou encefalitidu způsobují *viry / bakterie*

Před klíšťovou encefalitidou se můžeme chránit *potíráním rozkrojenou cibulí / očkovaním*

Místo po odstranění klíštěte *postříkáme repelentem / vydesinfikujeme*

Vytvoř dvojice

Cizopasník	ničení mikroorganismů
Repelent	původce chorob
Dezinfekce	parazit
Encefalitida	odpuzovač hmyzu
Virus	dodržování zásad
Hygiena	zánět mozku

Vypracoval: Mgr. Marcela Honzírková